

Literatura Catalana del Segle XIX

Codi: 100695

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	3	1
2501801 Estudis de Català i Espanyol	OT	4	1
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	3	1
2501902 Estudis d'Anglès i Català	OT	4	1

Professor/a de contacte

Nom: Francesc Xavier Vall Solaz

Correu electrònic: francesc.vall@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

Cap.

Objectius

Aquesta assignatura és opcional per al Grau en Estudis de Català i Espanyol i per al Grau en Estudis d'Anglès i Català, però, si no es cursa, s'omet un segle crucial.

Com a primera aproximació universitària a la literatura catalana del segle XIX, tindrà un caràcter bàsic, si bé relativament complex i crític.

Aspectes primordials:

1. Qüestionar el concepte de «Renaixença» i determinar la incidència dels esdeveniments històrics en la literatura.
2. Examinar l'aplicació de la periodització cultural (la terminologia, la caracterització dels corrents, els condicionaments, els models, les particularitats...).
3. Constatar la persistència de la literatura tradicional (incentivada pels estudis folklòrics) i la transformació de la cultura popular en la societat industrial.
4. Remarcar les tendències principals de la poesia, del teatre i de la prosa.
5. Conèixer els autors i les obres més representatius.
6. Perfeccionar el comentari de text.

Competències

Estudis de Català i Espanyol

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.

- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Estudis d'Anglès i Català

- Analitzar críticament la literatura catalana en relació amb les circumstàncies històriques en les quals s'inscriu.
- Aplicar conceptes, recursos i mètodes d'anàlisi literària a la literatura catalana tenint en compte el marc de la periodització de la història literària occidental.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Elaborar estudis de caràcter històric sobre la tradició literària catalana i anàlisis interpretatives sobre les tendències, els gèneres i els autors de la literatura catalana.
- Interpretar els textos literaris en profunditat des de bases filològiques (estilístiques, lingüístiques, etc.) i comparatives.
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.
- Valorar de manera argumentada i rigorosa les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les eines informàtiques i saber consultar les fonts documentals específiques.
2. Comentar textos literaris, aplicant els instruments adquirits, atenent el context històric i sociocultural.
3. Descriure el context històric de la literatura catalana contemporània i relacionar obres literàries amb el seu context històric i cultural.

4. Elaborar textos crítics sobre les tendències principals i els autors i les obres més representatius de la literatura catalana contemporània, i redactar assaigs originals, amb domini de la bibliografia pertinent, sobre autors i obres del període contemporani.
5. Exposar els coneixements sobre la història, l'art o altres moviments culturals.
6. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
7. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
8. Interpretar la tradició cultural occidental a partir del segle XIX i fins a l'actualitat, i reconèixer en un text contemporani els trets de la tradició occidental.
9. Interpretar textos en profunditat i aportar arguments per fer-ne l'anàlisi crítica.
10. Mantenir una actitud de respecte cap a les opinions, valors, comportaments i pràctiques dels altres.
11. Potenciar la capacitat de lectura, interpretació i anàlisi crítica de textos literaris i lingüístics.
12. Realitzar treballs escrits i presentacions orals efectives i adaptades al registre adequat.
13. Reconèixer textos literaris des de bases filològiques i comparatistes, aplicar-les als textos de la literatura catalana contemporània i redactar anàlisis de la llengua literària de textos catalans contemporanis.
14. Redactar assaigs històrics i interpretatius sobre la tradició literària catalana contemporània, i exposar i argumentar visions de conjunt sobre fenòmens de la literatura catalana contemporània.
15. Utilitzar la informació d'acord amb l'ètica científica.

Continguts

1. L'EVOLUCIÓ DE LA LITERATURA MODERNA. Les circumstàncies històriques, la situació de la llengua i la confluència de corrents culturals. Antoni Puigblanch i Vicent Salvà

2. LA «RENAIXENÇA». El terme, les causes, els vessants, la periodització, les institucions (els Jocs Florals i la Jove Catalunya), la premsa, l'expansió i els sectors ideològics

3. LES TENDÈNCIES CULTURALS

3.1. EL Romanticisme. Pere Mata i Manuel Milà i Fontanals

3.2. El realisme i el naturalisme. Joan Sardà i Josep Yxart

4. ELS GÈNERES

4.1. La poesia. Bonaventura Carles Aribau, Joaquim Rubió i Ors, Marià Aguiló, Josep Lluís Pons i Gallarza, Teodor Llorente, Jacint Verdaguer, Joaquim M. Bartrina, Apel·les Mestres i Miquel Costa i Llobera

4.2. El teatre. Frederic Soler, Víctor Balaguer i Àngel Guimerà

4.3. La prosa. Antoni de Bofarull, Robert Robert, Emili Vilanova, Martí Genís i Aguilar, Narcís Oller, Josep Pin i Soler, Carles Bosch de la Trinxeria, Marià Vayreda i Dolors Monserdà

5. LES TRANSFORMACIONS DE LA LITERATURA POPULAR. Josep Robrenyo i Josep Anselm Clavé

Nota

El pla d'estudis del grau filològic combinats es troba en procés d'actualització, de manera que aquesta assignatura s'imparteix, com a docència alternativa, amb 105842 Literatura Catalana del Romanticisme al Realisme, de la qual podeu consultar la Guia Docent al web del Grau en Filologia Catalana: Estudis de Literatura i Lingüística.

Metodologia

Classe inversa.

Explicacions sobre el context històric, les tendències culturals i els aspectes més rellevants dels gèneres, els autors i les obres.

Discussió de qüestions problemàtiques i de les lectures.

Tutories.

Nota: es reservaran 15 minuts d'una classe, dins del calendari establert pel centre/titulació, per a la complementació per part de l'alumnat de les enquestes d'avaluació de l'actuació del professorat i d'avaluació de l'assignatura/mòdul.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes teòriques i discussió de les lectures	43,5	1,74	2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15
Tipus: Supervisades			
Comentari oral o escrit	30	1,2	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15
Tipus: Autònomes			
Documentació, lectura i estudi	69	2,76	1, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 15

Avaluació

Les activitats d'avaluació i els terminis es concretaran a classe. A més, aquesta informació constarà al Campus Virtual, igual que les puntuacions de les activitats d'avaluació, que es podran revisar de la manera que s'indicarà.

Per superar l'assignatura, caldrà treure com a mínim un 5 (sobre 10) de mitjana ponderada. Si no, s'obtindrà la qualificació de «no avaluable» només si no se n'ha suspès cap activitat, exceptuant-ne la participació.

D'acord amb la normativa de la UAB, «En cas que l'estudiant realitzi qualsevol irregularitat que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació [còpia, plagi, suplantació d'identitat...], es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació, amb independència del procés disciplinari que s'hi pugui instruir. En cas que es produeixin diverses irregularitats en els actes d'avaluació d'una mateixa assignatura, la qualificació final d'aquesta assignatura serà 0».

No es podran recuperar les activitats en què s'hagin comès irregularitats, la participació ni el treball.

Si s'han completat almenys 2/3 parts del percentatge de les activitats d'avaluació i la qualificació de l'assignatura està compresa entre 3,5 i 4,9, es tindrà dret a la recuperació. Llavors la nota màxima de l'assignatura serà 5.

En cas que les proves no es puguin fer presencialment, s'adaptarà el seu format (mantenint-ne la ponderació) a les possibilitats que ofereixen les eines virtuals de la UAB. Els deures, activitats i participació a classe es realitzaran a través de fòrums, wikis i/o discussions d'exercicis a través de Teams, assegurant que tot l'estudiantat hi pot accedir.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen	50%	1,5	0,06	2, 3, 6, 7, 8, 9, 10, 13, 14, 15
Participació	10%	2	0,08	2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 15
Treball	40%	4	0,16	1, 2, 3, 4, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15

Bibliografia

Lectures

Un dossier de textos teòrics o literaris

GUIMERÀ, Àngel, *Maria Rosa*, Enric Gallén (ed.), Barcelona: Castellnou, 2017.

OLLER, Narcís, *L'Escanyapobres*, Valls: Cossetània, 2015.

Aproximacions

CASSANY, Enric (dir.), *Panorama crític de la literatura catalana. IV. Segle XIX*, Barcelona: Vicens Vives, 2009.

CASSANY, Enric; DOMINGO, Josep M. (dir.), *Literatura contemporània (I). El Vuit-cents*, Barcelona:

Enciclopèdia Catalana / Barcino / Ajuntament de Barcelona, 2018.

GABRIEL, Pere (ed.), *Història de la cultura catalana*, vol. IV-V, Barcelona: Edicions 62, 1994-1995.

RIQUER, Martí de; COMAS, Antoni; MOLAS, Joaquim (dir.), *Història de la literatura catalana*, vol. VII-VIII,

Barcelona: Ariel, 1986.

RIQUER I PERMANYER, Borja de (dir.), *Història, política, societat i cultura dels Països Catalans*, vol. VI-VII,

Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 1996-1997.

Diccionaris

BOU, Enric, *Nou diccionari 62 de la literatura catalana*, Barcelona: Edicions 62, 2000.

BROCH, Àlex, *Diccionari de la literatura catalana*, Barcelona: Enciclopèdia Catalana, 2008.

<https://www.enciclopedia.cat>.

Bibliografies

DOMINGO, Josep M.; DASCA, Maria; VERDAGUER, M. Àngels, *Bibliografia sobre literatura catalana del segle XIX*, Barcelona: Xarxa Temàtica de la Renaixença, 2003, continuada per Carola Duran en l'*Anuari Verdaguer*.

<http://www.traces.uab.cat>.

Programari

Cap programa específic.